

Večernik

Leto III. (X.), štev. 123

Maribor, ponedeljek 3. junija 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemav v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Pražerna ulica št. 4

Vohun za Nemčijo

VELIKA VOHUNSKA AFERA NA ČEŠKOSLOVAŠKEM. — ARETIRANI
GENERALŠTABNI STOTNIK. — 8000 MARK MESEČNE PLAČE.

PRAGA, 3. junija. Pretekli teden so prišli tu na sled veliki vohunski afele. Oblasti so aretirale nekega stotnika češkoslovaške armade in zavzema afera vedno večji obseg. Po dosedanjih ugotovitvah se je ta generalštabni stotnik, čegar imena pa oblasti še nočejo izdati, že celih pet let intenzivno bavil z vohunstvom in je prenesel svoje vohunsko delovanje celo naravnost v generalni štab, kjer je bil nameščen. V dobi 5 let je dobavil aretirani stotnik vohunski centrali berlinskega generalnega štaba celokupni mobilizacijski načrt češkoslovaške armade za slučaj kake češkoslovaške intervencije ali kakega drugega konflikta. Stotnik je dobival kot odškodnino za svojo vohunsko službo iz Venecije mesečno 8000 mark, denar pa je nalagal v neki inozemski banki. On sam je živel tako skromno, da ni vzbujal nobene pozornosti praške politične policije. Samo njegovemu skromnemu življenju se je zahvaliti, da je mogel svoje delovanje

proti češkoslovaški državi neopaženo razvijati nič manj kot celih pet let. PRAGA, 3. junija. Vsa afera je bila odkrita čisto slučajno vsled pozabljivosti dotičnega častnika. Pred nekaj dnevi je odpotoval iz Prage v Dresden z letalom nemške »Lufthanse« neki potnik, ki se je legitimiral kot Friedlend. Pred odhodom je pozabil na letališču svoj kovčeg, ki so ga oblasti odprle in našle v njem važen vojaški material. Bilo je takoj jasno, da gre za vohunstvo. Ko je Friedlend kasneje brzojavil, da naj do njegovega povratka spravijo kovčeg, so mu odgovorili, da ga lahko takoj dobi pri zastopstvu »Lufthanse«. Čez dva dni se je Friedlend res vrnil v Prago, kjer so ga nato takoj aretirali in izročili vojaškemu sodišču. V njem so tudi spoznali štabnega kapetana češkoslovaške armade, pravega imena pa vojaške oblasti v interesu preiskave še vedno nočejo povedati.

O nacionalizmu

je v majski številki njujorske politične revije »Current History« napisal zanimiv članek ameriški publicist Nikola Roosevelt. Pisec trdi, da je nacionalizem danes po vsem svetu potencirano intenziven, da dominira v Evropi, Aziji in Ameriki, da se je zlasti razmahnil po vojni, da je celo sovjetska Rusija v zasledovanju svojih propagandističnih ciljev preračunano podžigala nacionalna čustva azijskih narodov. De Rivera in Mussolini sta Roosevelta apostola intenzivnega nacionalizma. Kot zgodovinski paradoks podčrtava Roosevelt, da je k razmahu nacionalizma največ pripomogel Wilson, ki je na eni strani z ustanovitvijo Lige narodov dal modernemu duhu internacionalizma praktično obliko, ki je pa na drugi strani s krilatico o samoodločbi narodov izzval nacionalni požar po vsem svetu od Baltike do latinske Amerike, od Kitajske do Zedinjenih držav. Reakcija na krilatico o samoodločbi ni slučajna, saj je Napoleon izzval enako reakcijo, ko je hotel združiti Evropo brez ozira na nacionalne meje v eno državno zajednico.

Zanimiva je Rooseveltova razlaga vsebine pravega in trajnega nacionalizma, ne morda po originalnosti in novosti idej, ampak po ameriskem načinu definiranja vsebine nacionalizma. Materialni momenti so mu postranski in ne odločilni, tudi skupni jezik ni odločilen činitelj, niti zemljepisne ali kulturne skupne meje. Skupna državna uprava in skupni ekonomski interesi k večjemu pripomorejo k utrjevanju duhovnih vezi, ki jih je ustvarila zgodovina. Vsebinsa nacionalizma more biti samo duhovna, bazirana na skupnih čustvih in skupnih nadah.

Roosevelt trdi, da so varali sami sebe oni, ki so se udajali iluziji ter so — pred vojno in po vojni — verjeli in trdili, da je svet v glavnem že prehodil nacionalno fazo svojega razvoja ter da sedaj prehaja v širši mednarodni tok, v katerem bi se tekoni časa posamezne narodne individualnosti poizgubile in amalgamirale v novo celino. Dógodki in činjenice nasprotno dokazujejo, da je svet šele vstopil v pravo fazo svojega nacionalnega razvoja in ni mogoče v doglednem času niti predvidevati kulminacije tega razvoja. Ogromna Azija — izven Japonske in deloma Turčije — se šele prebuja iz sto in stoletne nacionalne letargije. V sami Kitajski in Indiji, kjer nacionalizem vre, bo trajalo še desetletja, če ne celo stoletja, da bo prišel do polnega zamaha in moči. So pa še obsežni deli sveta, kjer se ne opazuje še niti prvi obrisi nacionalnega vrenja. Je tu še Afrika s svojimi nepoznavkami bodočnosti. V sami Evropi, ki je v nacionalnem razvoju daleč pred drugimi kontinenti, so mnogi narodi šele pričeli živeti svoje pravo nacionalno življenje. V mnogih evropskih državah, v katerih je nacionalizem kot politična doktrina pred vojno že skoro usahnil, je danes v polnem cvetu in nikoli ni bil intenzivnejši in jačji. Dokaz, da ima nacionalizem v sebi tudi regenerativno moč in da lahko tudi po svo-

Kralj odpotuje v jeseni v Bukarešt

BUKAREŠT, 3. junija. Zunanji minister Minorescu je izjavil novinarjem, da namerava jugoslovanski kralj Aleksander na jesen posetiti rumunsko prestolico. Obenem je pripomnil, da bo rumunska vlada v kratkem predložila parlamentu vse v Beogradu sklenjene pogodbe in dogovore v ratifikacijo.

Parastos srbskim vojnim žrtvam v Parizu

PARIZ, 3. junija. Včeraj popoldne se je vršil v Parizu parastos za srbske vojaške, ki so padli v svetovni vojni na Francoskem in bodo njihovi zemski ostanki pokopani kasneje v našem vojaškem grobišču v Thiaisu pri Parizu. Parastos je opravil pariški ruski metropolit Evdoksim ob asistenci več duhovnikov in sodelovanju ruskega cerkvenega zbora. Prisostvovali so svečanosti naš pariški poslanik dr. Spalajković, delegati jugoslovanske kolonije, jugoslovanski novinarji in številni dijaki, ki študirajo v Parizu. Akcijo za zbiranje naših v Franciji padlih vojakov vodi major Simić kot delegat Udruženja rezervnih oficirjev in bojnikov.

Svobodna madžarska cona na Reki

BUDIMPEŠTA, 3. junija. Danes je stopila v veljavo madžarsko-italijanska plovbena in veterinarska pogodba, ki je bila podpisana v Rimu 4. maja, ter je bila ratificirana 17. maja. Madžarska je dobila po tej pogodbi svobodno pristanišče cono na Reki, vendar pa glede vprašanja tranzitnega prometa skozi Jugoslavijo še ni sklenila sporazuma z Jugoslavijo.

jem padcu z zenita zopet pride do moči. Ameriški nacionalizem je po Rooseveltu trditvi šele danes v svoji polni moči in Zedinjene države skušajo letno asimilirati milijone tujcev.

Proti reviziji trianonske mirovne pogodbe

BRATISLAVA, 3. junija. Včeraj je preteklo 10 let, odkar so bili končani osvobodilni boji, ki so usodo mesta Pozuna tesno spojili s češkoslovaško državo. Slovesnosti so se udeležile skupine Slovkov, oblasti, vojaštvo itd. Slovaški voditelj Stefanik je imel govor, v katerem je razpravljal tudi o zgodovinskih odnosih med Madžarsko in Češko ter o sedanjih razmerah med obema državama. Izrazil je nado, da bi pričel madžarski narod prej ali slej voditi odkritosrčno politiko napram Češkoslovaški, ki želi živeti z vsemi sosedi v kar najboljših odnosih. O kaki reviziji trianonske mirovne pogodbe na korist Madžarske ne more biti niti govora. Madžarska mora vsekakor upoštevati dejstva, ki so postala posledica zmage v svetovni vojni, vendar pa je kljub temu mogoč sporazum z madžarskim narodom.

Močen potres v Argentini

NEWYORK, 3. junija. Po poročilih iz Buenos Airesa so čutili v provinci Mendozzi zopet močne potresne sunkove. V mestu Villá Atuel je bilo ubitih 6 oseb. Število mrtvih od pričetka potresnih sunkov je naraslo na 47.

TEHERAN, 3. junija. V provinci Kō rasan v Perziji je po uradnem poročilu tamkajšnjega guvernerja zahteval zadnji veliki potres dne 1. majnika skupno 3253 človeških žrtev, število ranjenih pa gre na desettisoče. Potres je popolnoma porušil 88 vasi.

Veliko neurje v Gornji Italiji

RIM, 3. junija. Nad provincami Ferrara, Vicenza in Trident je divjalo 2 dni strašno neurje. V nižini reke Pad je padala debela toča, ki je uničila vse tamkajšnje nasade. V posameznih krajih so zlasti vrtovi popolnoma uničeni. Ponekod je padala toča, debela kot kokošja jajca, česar ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Vihar je raval velika drevesa in napravil tudi sicer silno škodo.

Upor v Tripolitani

RIM, 3. junija. Po težkih bojih so italijanske čete v Tripolitani zadušile upor domačinov v okraju Gandamesu. Domačini so izgubili v bojih več sto mrtvih in ranjenih, nad 1000 kamel in 6000 glav goveje živine. Na italijanski strani je bilo 24 mrtvih in 77 ranjenih.

Težka eksplozija

PAVIA, 3. maja. V čistilnici olja v Pavii se je pripetila v soboto popoldne strašna nesreča. V kemičnem laboratoriju se je vnel neki kotel in eksplodiral. Laboratorij je zletel v zrak. Visoki ognjeni zublji so švigali kvisku in objeli kmalu tudi ostale delovne prostore. Gasilci so mogli gasiti le z največjim naporom. Izpod razvalin so potegnili dva mrtva in sedem težko ranjenih.

Nevarna stavka v Newyorku

NEWYORK, 3. junija. Več desetisoč delavcev jestvinčarske in živilske stroke je stopilo v nedeljo v stavko, kateri se je pridružila kasneje še konfekcijska stroka. Vmes je posegla policija, ki je izvršila 44 aretacij. V bojazni pred večjimi delavskimi izgrezi so na strehah postavljene številne strojnice.

Neznosna vročina

NEWYORK, 3. junija. Tu je zavladovala strašna vročina. Temperatura se je dvignila na 43 stopinj nad ničlo. V mestu je zbolelo 43 ljudi za solnčnico, ki je zahtevala tudi več človeških žrtev.

Nesreča pri kolesarski dirki

Pri včerajšnji kolesarski dirki, katero je priredilo Delavsko kolesarsko društvo na dirkališču na Tezmem, se je pripetila nezgoda. Tekmovalka za prvenstvo, 19letna Paula H a b e r j e v a iz Studencev, je v najhujšem diru vsled karambola z drugo tekmovalko padla. Poleg notranjih poškodb je Haberjeva dobila poškodbe na glavi, obrazu ter rokah in nogah. Takoj pozvani rešilni oddelek ji je nudil prvo pomoč ter jo na prošnjo svojcev odpremil v domačo nego.

Drzni pretepači

Sinoči je Avgust L. zašel na vrt vrtnarja Jemeca, kjer je pričel razbijati stekla, ki krijejo grede. Razbil je 23 šip in povzročil okrog 100.— Din škode. Ko je razbijanje prebudilo sosedo, je mladenič pobegnil v družbi svojih tovarišev, ki so v bližini pivovarne »Union« napadli Ivana G. in nje govo ženo Otilijo ter Viktorija S. Brez vzroka so jih neusmiljeno pretepli in nato pobegnili. Policija bo po končani preiskavi zadevo izročila sodišču.

To še ni vse...

Josip R. in njegova žena sta sinoči v Stritarjevi ulici pretepla Rudeta P., ki se je vračal iz neke gostilne. Ko se je zglasil pri stražniku, mu je tekla kri iz nosa, z lic in z ušes. Baje sta ga bojevit zakonca pretepla brez vzroka. Stražnik je davi zasljal napadalca. Žena je takoj priznala, da sta z možem v resnici pretepla Rudolfa, da pa to še ni vse, glavno plačilo še pride. Čemu si je Rudolf nakopal njeno maščevalnost, ni hotela pojasniti.

Z roko v črnilarko

je prišel 22 letni delavec Novak Franjo iz Bohove. Poškodoval si je tri prste desne roke. Rešilni oddelek mu je nudil prvo pomoč.

Mariborska porota

Maribor, 3. junija.

Danes se je pričelo poletno zasedanje mariborskega porotnega sodišča, ki bo nedvomno najkrajše, kar jih je bilo v našem mestu po prevratu in bo trajalo samo tri dni.

Danes je razpravljalo porotno sodišče o slučaju detomora in uboja.

Uboj v Grabšinskem vrhu

Pijača, prepir, uboj. Stara pesem, ki pa se še vedno ponavlja. Koliko nesrečnih žrtev je že izgubilo življenje radi te grde razvade kmečke mladine.

Tak slučaj se je pripetil tudi 21. marca v Grabšinskem vrhu. Posestniški sin Alojz Neubauer je tedaj v družbi bratov Franceta in Štefana Horvata ter še nekaterih fantov kopal v vinogradu Josipa Krefta. Po večerji so se fantje močno razgrela vsled prezavžite pijače. Iz prvotnih šal in dovtipov je nastal kasneje kaj kmalu resen spopad med Neubauerjem in bratoma Horvatoma. Vsi trije so se pričeli pretepati, nakar je Neubauer naenkrat odprl nož in zaklical: »Krucifiks, sedaj bom pokazal!« Ves dogodek se je vršil pred hišo in je imel usodne posledice. Štefan Horvat se je, ves trepetajoč kmalu vnol o sobo, padel na posteljo ter se onesvestil. Za njim je prišel čez nekaj časa v sobo tudi Neubauer. Imel je v rokah krvav žepni nož in je rekel Štefanu Horvatu: »Ali še nisi hin!« in zasadel potem nož v mizo. Domače ženske so ga prosile, naj bo miren, nakar jim je odgovoril, da je Štefan po nedolžnem izkupil, ker je mislil pravzaprav Franceta. Horvat Štefan je nato še istega dne izdihnil, ne da bi prišel k zavesti, dočim je bil njegov brat Franc sam ranjen v pretepu.

Sodna izvedenca, ki sta raztelesila truplo Štefana Horvata, sta ugotovila,

da je imel skupno 8 vreznin in je bila prerezana tudi ena večja žila odvodnica. Obtoženi Alojz Neubauer ne taji dejanja, zagovarja pa se s silobranom.

Porotniki so potrdili vprašanje glede uboja in težke telesne poškodbe, nakar je bil Alojz Neubauer obsojen na 6 let težke ječe.

Senatu predseduje višji sod. svet. Posega, votanta sta ss. Tombak in dr. Senjor, državni pravdnik dr. Hoinik, Neubauerja pa je zagovarjal dr. Pernat. Kot zdravniški izvedenec je fungiral dr. Jurečko.

Nezakonska mati

24 letna Ana Šumenjak iz Polenšaka je imela v Zagrebu, kjer je služila kot služkinja, ljubavno razmerje s pekovskim pomočnikom Ludovikom Horvatom, ki ni ostalo brez posledic. Čim je opazila, da je v blagoslovljenem stanju, se je preselila v Maribor, kjer je bila 3 mesece zaposlena kot sobarica pri docentu dr. Matku, nato pa odšla domov k svojemu očetu v Savce, da pripravi vse za porod. Dne 14. januarja je res porodila živo dete ženskega spola. Čeprav je Šumenjakova doma skrbno prikrivala, da je noseča, vendar to ni ostalo neopaženo. Ko je njena polsestra Kristina usodnega dne opoldne opazila, da je Ana čisto prepadena, je šla pogledat v hlev. Tamkaj je videla po tleh razškrpelo kri, v gnojni jamici pa končno dete, ki je bilo že mrtvo. Odnese la otročička takoj v sobo. Bil je zadavljen in je imel tudi počeno kost na zadnji strani glave. Smrt je nastopila vsled otrpnenja za življenje važnih središč v možganih.

Šumenjakova se je danes zagovarjala, da je izvršila svoje dejanje v zmedenosti in skrajni razburjenosti. Na podlagi pravdoreka porotnikov je bila obsojena na 8 mesecev strogega zapor.

predstava na višku mladinskih prireditelj. Vloga matere je iz prijaznosti prevzela gđ. Štefka Fratnikova.

Igrokaz »Mati« je bil spisan za letošnji Materinski dan, in bo gotovo vladalo zanj veliko zanimanje, zlasti, ker sta pisateljica in komponist Mariborčana. S številnim obiskom jim bo dano najlepše zadoščenje njim za njihov trud, pa tudi našemu učiteljstvu za požrtvovalnost, ki zasluži največje priznanje.

Ustanovitev podružnice Rdečega križa v Mariboru

Na inicijativo zdravniškega društva v Mariboru, ki je vodilo tudi vse priprave, se je vršilo v soboto zvečer v posebni sobi restavracije pri Gambirinu ustanovni občni zbor podružnice Rdečega križa v Mariboru, katerega so se poleg vel. župana dr. Schaubacha udeležili tudi številni zastopniki oblasti in korporacij. Zbor je otvoril dr. Jankovič, ki je prevzel tudi častno predsedstvo. Nato je delegat oblastnega odbora Rdeč. križa v Ljubljani g. dr. Bohinjec, obrazložil historijat, pomen in namen Rdečega križa ter izročil prof. Pinku, ki že sedem let načeluje Pomladku Rdečega križa v Mariboru, diplomu in srebrno kolajno centralnega odbora v znak priznanja in hvaležnosti za njegovo delo.

Nato so se vršile volitve. Za predsednika je bil izvoljen dr. Jankovič, za podpredsednika: dr. Leskovar (oblastni komisar) in minister v pok. dr. Kukovec; za tajnika dr. Zorjan, za blagajnika dr. Kovačec, v odbor pa gospodje: dr. Juvan, dr. Lipold, obl. referent za šolstvo dr. Kotnik, drž. pravdnik dr. Jančič, dr. Černič, dr. Marin, lekarnar Minařik, urednik Kasper, industrialec Roglič, veletrgovca Pinter, načelnik Voller, dr. Jurečko, dr. Zidanšek in gospe Maistrova, Majcenova ter Ravnikova. V nadzorstveni odbor so bili izvoljeni dr. Karl Ipavc, mest. fizik dr. Novak in šolski vodja Grčar.

Pri slučajnostih je ljubljanski delegat izročil novemu odboru Din 5000 kot prvo podporo, s katero naj prične nova organizacija Rdečega križa v Mariboru svoje humano, socialno in kulturno misijo. Nato je predsednik ob 21.15 zaključil občni zbor.

Mariborski in dnevni drobiž

Prisrčno slavlje ob severni meji

Včeraj popoldne se je pri Sv. Jakobu v Slovenskih gorah vršil krst dvanajstega sinu mizarja Jakoba Eksenlenskega, kateremu je kumoval kralj. Otrok, ki je prejel kraljevo darilo, je dobil ime Aleksander, svečanemu krstu pa so prisostvovali kraljevi zastopniki major Lujo Ničič, sreski poglavar dr. Ipavec, bivša poslanca Žebot in Pušenjak, šolniki, župani sosednjih občin, šolska mladina in številno občinstvo.

Sv. Jakob je proslavil redki dogodek kraljevega kumovanja nadvse svečano. Dohode v vas so krasili slavoloki in tudi rojstna hiša malega Aleksandra je bila vsa v cvetju, med slavnostnim obredom pa so pokali topiči. Po krstu se je vršila pri g. župniku svečana pojedina. Ves kraj in vsa okolica pa je s svojo pozornostjo dokazala, koliko priljubljenost uživa med najsevernejšimi Slovenci naš vladar, kateremu je bila s slavnosti poslana tudi pozdravna brzojavka.

Maribor in šolstvo

Pišejo nam: Zadnji čas se zopet razburja javnost, prevsem stariši radi tega vprašanja. Oblastni odbor mariborske oblasti je storil pravilni sklep, ki je moč, t. j. da šola ne spada v prostore Mestne hranilnice. Na tem je oblastnemu odboru in pa njegovim referentom le čestitati! Sklep pa, ki je napravil krajevni šolski odbor, pa nikakor ni umesten. Mestna občina zida sedaj kopališče na Felberjevem otoku, ki bo stalo milijone... Ako nimate šol, zidajte naprej te in pa stanovanja. Kopališče bo uporabno le tri do štiri mesece v letu, obiskovati je bodo mogli le ljudje, ki imajo dnevno dovolj prostega časa in pa oni, ki režejo kupone... Za nas reveže, ki smo dopoldne in popolne v službi, ne pride v poštev, tem manj, ker nimamo denarja niti za najnavadnejše življenske potrebščine... Take naprave si naj privoščijo bogata in velika mesta, ne pa naš Maribor, ki je brez — šol! Tu bi priporočali baš zastopnikom šolstva, da bi v mestnem svetu nastopili za zidavo nove šole na desnem dravskem bregu, kopališče pa naj bi čakalo, da dobimo — Veliki Maribor.

Tudi se je mestnim očetom zelo mudilo, da so oddali zavod »Vesna« oblastnemu odboru. Ali bi ti prostori ne bili bolj primerni za meščansko šolo, kakor pa Mestna hranilnica, ki je potrebna predelave. Prav je napisal neki g. šolnik: Ne delajte kasarn iz šol! Moderne šole so zidane v obliki paviljonov, ne pa nakopičene v kaki tovarni. Dajte mladini zraka in solnca, dajte ji pa predvsem razrede, ki odgovarjajo higijeni. Upamo in smo uverjeni, da je zdravništvo danes ono, ki vam naj da in vam je dalo že dovolj pametnih nasvetov.

Okoliške občine bodo radevolje prispevale za novo zgradbo, le začeti je treba. In ko pride, kar mora priti, kooperacija okolice, bo pa to vprašanje itak na dnevnem redu. Začnite sedaj, ne pa begati starišev in valiti krivdo na oblastni šolski odbor! Vem, da s petimi malimi in neuporabnimi razredi ni nikomur pomagano.

Na delo za novo in vsem modernim napravam in zahtevam ustrezojočo šolo na desnem dravskem bregu. — Več prijateljev šole.

Odklonitev izvenmariborskih učencev in učenek

na mariborskih osnovnih in meščanskih šolah v šolskem letu 1929-30. Krajevni šolski odbor v Mariboru je sklenil na svoji seji dne 31. maja, da se radi pomankanja šolskih prostorov v šolskem letu 1929-30 odkloni v vseh razredih tuk. osnovnih in meščanskih šol sprejem izvenmariborskih učencev in učenek, katerih stariši ne stanujejo stalno v Mariboru. Izvzeti so samo oni stariši, ki imajo sicer stalno službo v mestu, pa niso tu mogli dobiti stanovanja, če krajevni šolski odbor v Mariboru ugodí njihovi začetni prošnji za sprejem njihovih otrok v mestne šole, katero je treba pri krajevnem šolskem odboru v Mariboru vložiti do konca julija. —

Ne pozabite današnjega umetniškega večera naših akademikov!

Nekdaj ni bilo mogoče misliti, da bi kdo izostal, ako so prišli k nam naši akademiki. Če se zanimamo za vsakogar, obsodili bi sami sebe, če ne vidimo onih, ki so vsakemu civiliziranemu narodu naj bližji in sicer naše napredujoče mladine. Ne dvomim, da je njih umetnost, katero bomo nocoj spoznavali, pristna umetnost in da je na visoki stopnji. Na svidenje torej pri koncertu naših ljubljanskih akademikov. — Dr. V. Kukovec.

Pogreb gospe Weixlove.

Ob izredno veliki udeležbi občinstva so položili včeraj popoldne na Pobrežju prerano umrlo gospo Antonijo Weixlo, soprogo veletrgovca g. Vilka Weixla k večnemu počitku. Posebno častno so bili v žalnem sprevodu zastopani trgovci in obrtniki z odborniki trgovskega gremija na čelu. Pred kapelico je zapel trgovski pevski zbor turobno »Vigred«, ob odprtem grobu pa moški zbor Glasbene Matice žalostinko »Nad zvezdami«. Naj bo plemeniti ženi in materi lahka slovenska zemljica!

Zdravstveno stanje v Mariboru.

Od 22. do 31. maja je bilo prijavljenih mariborskemu mestnemu fizikatu 8 slučajev obolenosti na nalezljivih boleznih i. s. 6 slučajev škrlatinke in 2 slučaja šena. Po en slučaj škrlatinke in šena je končal s smrtnim izidom. —

Mariborski javnosti!

Da se omogoči udeležba na nocojšnjem koncertu Akademskega pevskega zbora iz Ljubljane najširšim krogom, bodo pri večerni blagajni vsakomur na razpolago parterni sedeži v eni izmed zadnjih vrst za ceno 8 Din, ako bo dotičnik pri blagajni zahteval popust. —

Pri gasilski dobrodelni tomboli

so bili med številnimi srečolovci izbrani sledeči srečniki: Prvo tombolo: kompletno opremo s perilom, pripravno za takojšnji skok v sveti zakon, je zadela tovarniška delavka Justina Koper; druga tombola: šivalni stroj je osrečil Franca Vodnika, železničarjevega sina iz Počehove. S tretjo tombolo: lepim moškim kolesom pa se je odpeljal Štefan Turin, žagar pri tvrdki Vesnaver. Četrto tombolo: gramofon s 5 ploščami bo navijala služkinja Terezika Kovačičeva iz Maribora; s peto tombolo, kompletno moško obleko, vredno Din 1.500, pa se je oblekel Slavko Pušelj, pismonoša iz Selnice. — Mnogo tolažilnih dobikov je bilo razdeljenih, pa tudi razočaranih srečolovcev, ki so se na vse pretege jezili, je bilo na pretek. Smejal pa se je blaginjak gasilcev, ki je v potu svojega obraza štel od vseh vetrov nanešene kovače in drobiž. —

Ne želi svolega bližnjega žene

pravi deveta zapoved, vendar je bil Mirko toliko nepreviden, da je željo celo glasno izrazil, ko so mimo Treh ribnikov trije mladeniči pripeljali svoje izvoljenke. Zaslužno plačilo je prejel takoj na licu mesta. Neznani kavalirji so Mirka in njegovega tovariša Viktorja pošteno premikastili, tako da ju je poželenje minilo. Bojeviti zaščitniki nežnega spola so izginili v temo, dočim sta pretepena mladeniča prijavila zadevo policiji. —

Javno pohujšanje

je prestopok, ki ga oblasti strogo kaznujejo. Sinoči se je baje Ana Z. pregrešila proti zakonu. Pred grajskim kinom je sedla nekemu moškemu na kolena in se z njim neženirano poljubovala. Morala meščanov takega pohujšanja ni mogla prenesti in so Ano prijavili stražniku, ki jo je takoj zasljal. Ana je tajila, da bi se bila s kom poljubovala, pač pa priznava, da jo je neki znanec vabil s seboj, da pa je vabilo odklonila. Zadevo bo obravnavalo sodišče.

Težka nezgoda motociklista.

Včeraj popoldne je privozil 25 letni kemičar Anton Butolen s svojim motorjem proti vogalu Tržaške in Pobrežke ceste. Nenadoma je zgubil oblast nad svojim vozilom, ki ga je zaneslo naravnost v zid gostilne Fridau. Butolen je dobil težke poškodbe na glavi in si je ravnal tudi levo roko. Rešilni oddelek je ponesrečenca odpremil v bolnico. —

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 3. junija. Zaprt.

Torek, 4. junija ob 20. uri »Oča Boštjan« ab. C. Kuponi.

Sreda, 5. junija ob 20. uri »Ritmčni plesni večer« Heddy Pečnikove.

Plesni večer Hede Pečnikove.

V sredo 5. t. m. priredi v gledališču ritmična šola Hede Pečnikove zanimiv plesni večer. Nastopilo bo 24 otrok, med njimi tudi malčki štirih let. Posebej opozarjamo na dejstvo, da bo prvi del plesnega večera nudil točen pregled o metodah pouka in svrhaih ritmične gimnastike. Gospodična Pečnikova bo tudi govorila o gimnastiki in utemeljila vzroke spremembe med načinom telesne vzgoje starih šol in sodobno moderno gimnastiko.

Materinski dan v Mariboru

Poročali smo že, da priredi Slovensko žensko društvo v Mariboru v proslavo materinskega dneva dne 7. t. m. v gledališču Ljudmile Poljančeve »Mati«, lirsko-dramatske slike, uglasbil Vasilij Mirk.

Našim materam je posvečeno to delo in naši mladini. Slike so zajete iz življenja matere in otroka. Prvi dve sliki sta po vsebini bolj simbolični, tretja naš popelje v svet dece na zeleni trati med igro in petje. Prva slika nas povede ob mehkih akordih uspavanke v tišino otroške sobe ter nam odkriva srečo mlade matere ob zibelki otrokovi. V drugi sliki se vse spremeni, kjer je bila nepopisna sreča, vladata obup in strah za bolnega otroka. Moč materine ljubezni reši otroku življenje. Obe prvi sliki prepletajo verski in bajeslovni momenti. Tretje dejanje je posnetek iz življenja mladine ter nam predloči globoko vez, ki spaja mater z otroci.

Glasba je prilagoden v svojih oblikah ideologiji pesnitve. Med igro so vpleteni rajalni nastopi.

Uprizoritev tega novega dela so s požrtvovalnostjo prevzele I. in II. dekliška meščanska in IV. dekliška ljudska šola. Pod vestnim vodstvom gđ. učiteljice bo

Kraljeva grobnica v Argosu

ODKRITJE GROBNICE GRŠKEGA KRALJA IZ TRINAJSTEGA STOLETJA
PRED KRISTOM.

Vsem čitateljem je še v živem spominu znamenito odkritje grobnice faraona Tutanhomona v Dolini kraljev v Egiptu. To odkritje je pomenilo najznamenitejši dogodek v zgodovini arheološke znanosti novejšega časa, do popularnosti pa so mu pomogli tudi misteriozni dogodki, ki so odkritju sledili — smrt tlikih oseb, ki so bile ž njim v posredni ali neposredni zvezi. Morebiti je to tudi vzrok, da se svetovna javnost ni toliko zanimala za drugo slično odkritje, ki se je izvršilo lansko leto na Grškem. Tam se je posrečilo čisto slučajno odkriti grobnico grškega kralja neznane imena iz trinajstega stoletja pred Kristom. To odkritje bi samo na sebi ne pomenilo mnogo, ako bi obenem ne bilo predložilo pogrebnihi običajev takratnih grških veljakov, ker grobnica je na Grškem in v okolici Argosa mnogo. Toda grobnice, ki so bile do te poslednje odkrite, so bile vse že v starih časih izropane, samo ta edina je bila nedotaknjena.

Grobnico so najprej odkrili kmetje, ki so kopali zemljo za tobačne nasade in so našli na veliko kamenito ploščo, ki je zapirala vhod v podzemlje, kjer se je nahajal kraljevi grob. Izkopavanje in raziskovanje je pa prevzela in izvršila neka skandinavsko arheološka družba pod nadzorstvom grških oblasti. Po odstranitvi kamnite plošče, so prišli raziskovalci do vhoda v podzemlje, ki se je nahajalo nekaj metrov pod površino in je bilo 7 metrov dolgo in 3 metre široko. V prostoru, ki je bil obdizan z rezanim kamnom, so našli razne predmete, kateri so bili vdani podložniki položili na grob svojemu vladarju. Ti darovi so obstojali v glavnem iz dragocenih, z zlatom in dragim kamnom okovanih mečev, zabojev živih in raznih dragocenosti, vrčev za pijače itd. Sodeč po tem je bila torej tudi ta grška kraljeva grobnica zelo podobna oni egipčanskega faraona Tutanhomona, le da so bile njene dragocenosti neprimerno večje kakor drago-

cenosti te grške.

Ko so odkopali tla v grobnici, so našli najprej skelet 14-letnega dekleta, ki je bila najbrže hči kralja, potem so odkrili skelet ženske, kraljice in naposled še okostje kralja samega. Dočim so bili skeleti hčere in kraljice skoraj brez važnejših okraskov, je bilo kraljevo okostje obkroženo od mnogih dragocenih zlatih in srebrnih posod, finih vaz, dragocenih mečev, žezla itd. Nadaljno odkopavanje pa je odkrilo ob strani še drugo zanimivost, ožgano okostje moškega in psa. Baš to pa je bilo za pojasnitev okoliščin, v katerih se je pogreb izvršil, zelo velike važnosti.

Zgodovinarji so že davno domnevali, da so tudi stari Grki v prvih dobah poznali običaj mnogih drugih primitivnih prastarih narodov, da se dajo mrtvemu v spremstvo tudi one osebe, ki so mu v življenju služile: žena, služinčad itd. To odkritje v Argosu je pa to domnevo popolnoma potrdilo. Jasno je sedaj, da je morala mrtvemu kralju slediti v grob tudi žena, kraljica, katero so zakopali poleg njega, na grmadi pred grobnico so pa sežgali tudi njegovega slugo in najzvestejšega psa in njune kosti potem skupno zakopali v kotu grobnice.

Iz raznih predmetov, ki so bili najdeni v tej kraljevski grobnici se pa da nadalje razbrati tudi ves obred pokopavanja prastarih grških vladarjev in veljakov, ki nam doslej v takih podrobnostih ni bil znan. Tako nam je torej tudi to odkritje pojasnilo del skrivnosti, ki je doslej zakrivala navade, običaje in kulturo ter religijo prastarih Grkov pred pravo starogrško zgodovinsko dobo. Mnogo je s tem pridobil tudi Homer, ker se je izkazalo, da so nekateri njegovi opisi zares zgodovinski in precej točni in niso samo fantazija in izmišljotina pesniškega duha. Odkritje te grobnice v Argosu je torej tudi zelo velike važnosti in nikakor ne zaostaja veliko za odkritjem grobnice faraona Tutanhomona v Egiptu.

Naše in ameriške žene

Američanka ima genialnost za ekscentričnost. Kot dekle se igra s prostostjo kakor z žogo in ne pozna nobenih mej. Njeno srce ni lahko raniti. Kdor to poskusi, je razočaran. Kadi kot Turek, kroti divje konje, vodi avto v sigurno propast in ne pozna nad seboj drugega gospodarja kakor lastno domišljijo. Sploh nima niti časa, da bi občutila, kateremu spolu pripada. Vendar pa je koketna, a pri tem tako hladna v srcu kot kamen. Čim je postala mlada dama, ima že deset zaročencev, ki jih vse vleče za nos. Lepega dne pa potem telefonira po duhovnika in se poroči z enajstim. Šele nato obvesti o tem svoje stariše, ki imajo samo to pravico in dolžnost, da molče.

Čim se je poročila, pa ne ostane v Ameriki, temveč živi po hotelih in kabinah inozemstva. On služi v kakem mestu, njegova žena pa troši denar po Evropi uprav cinično in lahkomišno. Čisto nič je ne ženira, da mož tako težko zasluži. Ona se požvižga na vse, kar ugaja Evropejcem.

Svobodna v svojem obnašanju, popolnoma neobčutljiva za mnenja drugih, a prepričana, da ji denar odvarja vse pravice, potuje po svetu, se izposlavlja vsem nevarnostim, vendar pa odklanja vse, ki bi ji hoteli dvoriti. To je ono, kar nas pri Američankah najbolj začuduje. Morda pa na potovanju tudi že misli, kako bi po povratku v Ameriko zamenjala svojega moža, ker ji nudi morda drugi dragocenejši biserno ogrlico, kakršne ji sedanj ne more.

Pa naj že bo kakorkoli, evropski možje niti ne sanjamo, da so naše žene napram ameriškim naravnost angeljčki.

Mrtvo bakreno mesto

V britanski Kolumbiji, nedaleč od ameriške meje, so našli l. 1891 ležišče bakra, ki je vseboval zlato. Seveda so se takoj razlile cele trume iskalcev zlata po teh pokrajinah. Bilo jih je gotovo nad 100.000, ki so iskali sreče in bogastva. Sredi pokrajine so zgradili pravcato mesto, ki so je imenovali Phoenix. V mestu

je bila tudi cerkev, moderni hoteli in vsa mogoča zabavišča. Iz lesa zgrajene hiše so v dolgih vrstah obdajale široke trge. Za župana je bil izvoljen neki bivši iskalec zlata, ki je postal v kratkem času silno bogat. Prebivalci onstran meje so ljubosumno in z zavistjo opazovali skrajno živahno vrvenje, ki je vladalo v novem mestu Phoenixu. Vsled izbruha vojne se je razvoj mesta še pospešil. Vojna je zahtevala velikanske množine bakra, čegar cena je neprestano naraščala in dosegla celo ceno srebra. Tista leta so živeli v Phoenixu v velikem blagostanju. Mir pa je napravil vojni spekulaciji konec. Cena bakra je zopet padla, mnogi obrati so morali ustaviti delo in rudarji so se zopet pričeli izseljevati. Dandanes je mesto Phoenix zopet mrtvo mesto. V naglici zgrajene hiše zopet razpadajo, po ulicah raste trava, proti mestu se pomika gozd, ponoči pa divja po zapuščenih ulicah divjačina. En sam človek stane še sedaj v Phoenixu. Je to star rudar, ki je trdno prepričan, da se bo zopet vrnil čas, ko bo mesto Phoenix zopet zraslo v vsem bivšem sijaju.

Junaki moderne žene

Neki francoski literarni tednik, ki ima največ čitateljev med ženskami, je ugotovil, da se je okus žensk v pogledu junaštva pri moških v zadnjem času znatno izpremenil. Uredništvo lista je pozvalo čitateljce, da naj sestavijo Francosko akademijo po svojem okusu. Iz odgovorov, ki so došli, je razvidno, da bi Francoska akademija, ako bi bila izbrana po ženskem okusu, izgledala čisto drugače, kakor je danes. V celoti bi sedel v akademiji samo en pisatelj in še ta bi bil ženskega spola, namreč kontesa Noilles. Vsi ostali člani akademije bi bili letalci, motociklisti, svetovni potniki in znani vojskovodje. Dandanes se torej ženske ne navdušujejo več za književnike, igralce in druge umetnike. Dandanes obožujejo ženske poleg maršala Focha znamenitega letalca Pelletiera, svetovnega potnika Alaina Gerbaulta, raziskovalce Severnega tečaja in druge osebnosti.

Dijaški praznik na Švedskem

Po zaključnih srednješolskih izpitih slavi vsa Švedska abiturienti dan, ki velja za največji dijaški praznik. Postal je nekako slavje celokupnega naroda ali vsaj izobraženega dela prebivalstva. Po izpitih sprejmejo dijaške sorodniki in stariši pred njihovimi zavodi z največjimi častmi. V svečanem razpoloženju okrašeni s cvetjem in z maturitetnim znakom — belo čepico, zapuščajo abiturienti hodnike šol in odhajajo v sprevedu skozi mestne ulice. Množice jih navdušeno pozdravljajo in obsipajo s cvetjem. Pesmi odmevajo po ulicah in trgih, povsod vlada veselje in prijetno razpoloženje. Čestokrat se primeri, da mlajši dijaški nosijo abituriente, ki se po izpitih imenujejo kandidati, na ramali skozi ulice. Ponosno jim sledijo stariši, tete, znanci in tovariši. Pasanti se ustavljajo in pozdravljajo navdušeno dijaštvo, zlasti ako se pod belo čepico pojavi tudi kako svetlo laso dekle v belem oblačilu in belem plašču. Na Švedskem so ravnokar minuli dnevi belih čepic, ki so potekali izredno dostojno in svečano. Prestolnica je abiturienti dan praznivala v največjem navdušenju, ki ga resni severnjaki manifestirajo le ob redkih prilikah. Dijaški praznik pa je dogodek, ki je deležen pozornosti vsega prebivalstva.

Polet Evropa - Amerika

Priznana švedska avijatika A. Ahrenberg in A. Floden pripravljata nov polet iz Evrope v Ameriko, v svrhu ugotovitve, ali je redno zvezo med Evropo in Ameriko sploh mogoče vzpostaviti. Dosedanji poleti so bili le drzni poizkusi smelih pilotov brez pristanka preleteti velike daljave in tako dokazati vztrajnost letal in osebja, dočim bo švedski polet zgolj praktičnega značaja. Švedska avijatika nameravata leteti iz Stockholma v Bergen, Reykjavik, na Grönlandijo, nato pa preko Labradorja v Newyork. Pilota računata, da bosta 7000 kilometrov dolgo progo preletela v 56 urah, dočim bosta od tega porabila osem ur za pristajanje. Na Grönlandiji jima bodo pripravili zaloge goriva, ognji na gorah pa jima bodo napovedovali smer poleta nad grönlandsko celino. Z letalom, ki bo moralo prestati veliko preizkušnjo, sta pilota izvršila že več poizkusnih poletov, ki so brezhibno uspeli. Ako bo uspel tudi ta polet iz Evrope v Ameriko, bo švedska zrakoplovna družba pričela razmišljati o redni zračni zvezi med starih in novim svetom, kar bo brez dvoma pomenilo veliko pridobitev v svetovnem prometu.

Stotisočdolarska nagrada

Slavni angleški pisatelj Conan Doyle, ki je slavil te dni 70-letnico svojega rojstva, je dobil od svojih številnih prijateljev in spoštovateljev celo vrsto krasnih darov. Angleška organizacija špiritistov je zbrala med svojimi pristaši nad 100.000 dolarjev in je vsoto poklonila Doyleu na slavnostni seji špiritistov.

Brivec albanskega kralja

Na kraljevskem dvoru v Tirani živi razen kraljeve matere še šest njegovih sester. Do nedavno so vse imele dolge lase. Ker pa se Albanija modernizira in se kralj sam trudi, da uvede v svojo državo evropske običaje in način življenja, so se kraljeve sestre odločile, da si porežejo kile. Angažiran je bil ta namen dunajski brivec Siegmund Sperling, ki je v ostalem tudi dober teorist. To je mlad človek iz Bukovine, ki je študiral petje na Dunaju, a si je radi revščine moral izbrati drug poklic in je postal končno brivec. Sedaj je Sperling »kraljevski brivec« na albanskem dvoru.

Don Juan.

»Kako damo smatraš ti za dostojno?«
»Ženo, ki je zvesta svojemu možu in meni.«

Nesmiselno.

»Ti niti ne kričiš, kadar te oče pretepa?«

»Nima smisla! Oče je namreč gluhi.«

Ženitovanjso potovanje z avtom.

»Vsakih dvajset kilometrov ima kak defekt. — In ravno jaz sem ga morala poročiti!«

Sport

Nogometni turnir v korist olimpijskega fonda

Rapid zmagovalac. — Zanimiva prireditel. — Slab obisk.

Medklubski odbor je priredil včeraj nogometni turnir v korist olimpijskega fonda, katerega so se udeležili vsi mariborski klubi. Posamezna srečanja, iz katerih je Rapid izšel kot zmagovalac, so trajala le po 45 minut.

Rapid : Svoboda 4:0.

Prva sta nastopila Rapid in Svoboda. Po prvem голу, ki ga je dosegel Rapid, je Svoboda zastavila vse sile, da bi izsilila izenačenje. Nekolikokrat se ji je celo nudila prilika, toda radi neodločnosti napada so ostale ugodne pozicije neizrabljene. Končno je zopet Rapid prevzel inicijativo in v zadnjih 10 minutah dosegel tri goale in se tako plasiral v finale. Sodil je g. Nemec zadovoljivo.

ISSK Maribor : SK Železničar 3:3 (0:0).

Sledilo je zanimivejše srečanje med »Mariborom« in »Železničarji«. Kljub slabosti postavi je prvak prevladoval tako defenzivno kakor ofenzivno in po vsakem izenačenju prehajal z efektno doseženimi goali v vodstvo. Mojstrsko je bil po Bertonclju izrabljen strel iz kota, ki ga je direktno s šestnajstmetrovke poslal v mrežo. Kljub premoči se je boljše moštvo moralo zadovoljiti z neodločnim rezultatom, za kar je krivdo pripisati samo vratarju, ki je spustil naravnost nemogoče žoge.

Podaljšek 2×10 minut tudi ni prinesel odločitve, žreb pa je določil Železničarje za finale. — Sodil je dr. Planinšek strogo, vendar ne najboljšo.

SK Rapid : SK Železničar 6:0.

V finalu si je »Rapid« izvojeval nepričakovano visoko zmago. Moštvo »Železničarja« se je v srečanju z »Mariborom« popolnoma izčrpalo in ni nudilo nasprotniku nikakega odpora. Igraje je Rapid v kratkih 45 minutah dosegel šest goalov in izšel iz tekmovanja kot zmagovalac. Visok rezultat docela odgovarja kvaliteti igre, ki sta jo predvedla protivnika. »Železničarji«, ki so v tekmi proti »Mariboru« vsaj zadovoljili, so bili v finalu nemogoči.

Sodil je g. Mohorko nepristransko toda ležerno.

Državno prvenstvo.

V prvem kolu za državno prvenstvo so zmagali: »Gradjanski« nad »Primorjem« 3:1 (1:0), Hajduk (Split) nad Slavijo (Sarajevo) 2:1 (1:1), Jugoslavija nad Sandom 1:0 (0:0), BSK nad »Pobedo« iz Skoplja 18:1, dočim se je »Hašk« moral zadovoljiti z neodločenim rezultatom 1:1 v tekmi s Hajdukom iz Osijeka.

Srednjeveška justica na Litvanskem

»Tempo« poroča iz Memela, da visokošolec Vosilios, ki je bil osumljen, da je izvršil atentat na diktatorja Wolde-marasa, po smrtni obsodbi ni bil usmrčen, temveč da je umrl nasilne smrti vsled mučenja. Vosiliosa je pri preiskavi zasliševal zloglasni policijski šef Bezys, ki ga je tako mučil, da ga je zadela končno kap. Vosilios je trdovratno zanikal vsako udeležbo pri atentatu. Nato mu je potlačil policijski šef na glavo železno krono ter jo privijal s posebnimi kleščami. Vosilios je bil vsled bolečin in poškodb duševno in telesno popolnoma strit in ga je končno zadela srčna kap. Direktor jetnišnice v Kovnu, ki se je protivil takemu nečloveškemu postopanju, pa je bil takoj odstavljen in poslan v pregnanstvo.

Slijajen nasvet.

Gospa Metka bi se rada približala vltki liniji in obišče zdravnika.

»Draga gospa, nikar ne vživajte raztolščevalnih sredstev, ker so škodljiva. Pijte čaj z mlekom, jejte salato, lahke prikuhe, jogurt, sir in slabo sladkane kompote.«

Imenitno, gospod doktor. Kdaj pa naj vživam to hrano, pred ali po jedi?«

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 81

»Tako je. Torej nevshečno bi mi bilo, da se ta hiša poruši proti njeni volji. Povejte torej svojemu gospodarju, da ste našli kupca, ki hoče kupiti hišo in vrt v sedanjem stanju, to se pravi, z vsem pohištvo, kar ga je v hiši. Z druge strani pa povejte gospej, da se ne bom dotikal ničesar. Kaprica je to, ali zdi se mi, da bi si privoščil to kaprico. Pustil bom torej vse v neizpremenjenem položaju. Povejte tudi, da namerjam ostati v Benetkah kakih štirinajst dni, a potem odidem in se morda ne vrnem več. Svobodno ji bo torej, prihajati semkaj, kolikorkrat jo bo veselilo; ni se ji bati, da bi jo kdo motil. In tudi vi znajte, da — če hočete ostati čuvaj te hiše, lahko ostanete v nji z istimi pogojem kakor pri starem gospodarju, samo s to razliko, da vam podvojim plačo, naj še bo kakršna koli. Ali vam je kupčija pogodu?«

»Ah, gospod!« je vzkliknil stari, »saj bi umrl, če bi moral zapustiti hišo;«

»Torej sprejmete?«

»Kako ne bi. Jezus Marija!... A kar se tiče plače, mi zadošča tista, ki sem jo imel doslej.«

»To bova videla. Dobro, vi ste vrl mož. A zdaj poslušajte: vse to zavisí od enega samega pogoja...«

»Kakšnega?« je vzkliknil Filipo, vznemirjen.

»Da se kupčija izvrši čim najhitreje...«

»Še danes lahko!... Saj ni nobene ovire.«

»Saj razumete, da hočem imeti vsaj nekoliko užitka od svojega nakupa, ker ostanem tako malo časa tu.«

»Še nočoj vam lahko izročim ključe.«

»Dobro, drevi pridem z denarijem. Kolika je cena?«

»Gospod Dandolo mi je velel zahtevati deset tisoč srebrnjakov, toda...«

»Prinesem vam torej drevi deset tisoč srebrnjakov. Skrbite, da bo pripravljena tudi listina, ki me stori lastnika te hiše.«

»Pripravljena je, samo podpisati vam jo je treba.«

»Ah da! Pozabil sem vam povedati svoje ime. Evo

ga,« je dejal Roland in zapisal nekaj na kosček papirja, ki ga je pomolel starcu.

Nato je še enkrat ponovil, da zvečer pride in je odšel.

Ko je bil zunaj, je stari Filipo naglo pogledal ime, napisano na papirju:

»Ivan di Lorenzo, iz Mantove.«

Roland se je vrnil na breg ter skočil v prvo gondolo rekoč:

»V Veliki kanal.«

Pred palačo Imperije je velel brodarju ustaviti. Par trenutkov kasneje je stopil v palačo ter dejal slugi, ki je čuval pred dvorano:

»Dajte, sporočite gospej Imperiji, da se ji neki tujec želi pokloniti.«

»Gospa je bolna in ne sprejema nikogar.«

»Pregovorite jo in recite, da ji prinašam novic o neki osebi, ki ji je draga.«

Sluga se je naklonil; ne da bi zapustil pred dvorano, je izpregovoril nekemu drugemu slugi par besed, nakar je ta odšel. Minilo je 10 minut. Na koncu tega časa, dočim se je Imperija nedvomno pripravljala na tujčev sprejem, se je sluga vrnil, rekoč:

»Gospa je pripravljena sprejeti tujega gospoda, ako hoče iti z menoj.«

Roland je šel za slugo, ki ga je vodil po raznih, že znanih mu sobanah ter ga je zapustil ob vhodu v Imperijine zasebne prostore; tu se mu je neka služkinja pridružila kot vodnica.

Imperija se je rada obdajala s takšno razsipno previdnostjo. Gast je prišel do nje samo po raznovrstnih ovinkih, ki so bili po njeni misli namenjeni, vzbuditi mu visoke pojme o dobri uredbi niene hiše, obenem pa dati prišlec priložnost, da je lahko občudoval dragocenosti in umetnine, nakopičene po njenih dvoranal.

Naposled se je Roland znašel pred slovečo kurtizano.

Bila je na pol zleknjena po širokem naslonjaču iz cedrovega lesa, pokrite s svilenimi blazinami.

Oblečena je bila v lahno, ohlapno belo obleko; njeni bohotni lasje so se razpleteni usipali ob bledem, trdnem obrazu. Imperija je tudi v hipih svoje najodkrito-

srčneje žalosti izbirala svojim udom zapeljivih poz; toda v tem trenutku so bile poze zgolj instinktivne.

Z žarkim pogledom je pomerila tujca, ki se je naklonil pred njo; dejala je:

»Sedite, gospod. Slišala sem, da mi hočete povedati novic o neki osebi, ki mi je draga; in — sama ne vem, kako — brezumna nada — se je rodila v mojem srcu. Samo ena oseba mi je draga na svetu...«

»Vaša hči, kaj ne da, milostljiva?...«

Imperija se je vzravnila, še bolj blede, kakor prej, in jedva se je premagala, da ni zakričala.

Sklenila je roke, ne da bi mogla izpustiti besedo, in ta nema prošnja je bila bolj ganljiva od vsake žalostne besede. V tej minuti srčne tesnobe je kurtizana popolno ma izginila, in lice Imperije je oplemenitil tisti čisti žarek materinstva, ki daje ženskemu čelu toliko vzvišenost pred tujimi očmi. Roland jo je motril z globoko pozornostjo. Prišel je bil z raztrganim srcem, prišel zato, da bi pripravil to žensko v še hujše trpljenje — saj je bila tudi ona kriva njegovega gorja! — a zdaj se je obotavljal.

»Gospod,« je naposled zajecjela kurtizana, »če veste kaj, govorite brž, pa naj že bo karkoli!...«

»Resnično trpi!« je mislil Roland sam pri sebi.

Omeniti je treba, da Rolandova izurjenost v izpreminjanju svoje zunanosti ni bila manjša od spretnosti, s katero je znal pretvarjati svoj glas. Sicer pa je bila to v laškem jeziku dokaj lahka reč, ker so se narečja menjavala od kraja do kraja. Roland je govoril v mantovanskem narečju, ki se je vzlasti takrat precej razlikovalo od beneškega. Imperiji torej niti ni hodilo na um, da bi utegnila biti ta tujec in tajnik Aretinov ena in ista oseba.

»Gospa,« je dejal, »to, kar vem, bo — upam vsaj! — dovolj, da ublaži žalost, ki jo vidim izraženo na vašem obličju. Predvsem vas lahko zagotovim, da je vaša hči Bianka zdrava in nedotaknjena...«

Imperija se je približala tujcu ter ga prišla za roko:

(Nadaljevanje sledi).

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in sejalne namene oblikovane: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitva, dopisovanje in oglaševanje: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Iščem v najem lokal

za manjšo trgovino, gostilno ali točilnico na prometnem kraju v Mariboru ali okolici. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Lokal 530«. 1310

Trpečim družinam obsojencev!

Poslajte pismeno svoje naslove s podatki zlasti kako se preživljate, na uredništvo »Domačije«, Maribor, Koroška 10. 1312

Iščem mesto poslovođkinje

ali blagajničarke s kavcijo. Razpolagam tudi z lastno koncesijo trgovine mešanega blaga ter osebne pravice. Ponudbe na upravo lista pod »Verziranja«. 1309

Prodaj

otročji in samotežni voziček (Handwagerl) v dobrem stanju. Krekova ul. 8 I. 1273

Iščem 16letno deklico,

ubogljivo, izučeno v pisarni in uporabno za hišna dela. Ponudbe na upravo lista pod »Dobro mesto na deželi«. 1305

Dva malo rabljena

Singer šivalna stroja ceneno na prodaj. Frankopanova 15, dvorišče. 1250

Učenko

za strojno pletenje, sprejme strojna pletarna Lozej, Frankopanova ulica št. 5. 1227

Zavese, mrežaste in klekljane čipke, posteljna pregrinjala, damsko perilo, senčnike, vezene, monograme naročite najceneje pri Olgi Kosér, Ciril Metodova 12, desno. 483

Skatle

v vsaki velikosti in kakovosti izdeluje najbolje, najhitreje in najceneje Foto-Kompanija, Maribor, Gregorčičeva ul. št. 12. 1086

Cenjenim gospodinjam

se priporočam za naročila pohištva, izgotovljenega in po načrtu: spalnic, jedilnic, kuhinj, madrac, otoman, zaves, rolet, lastnega izdelka. Popravila i. dr. se izvršujejo solidno in poceni. Sprejem pohištva tudi v prodajo in zamenjavo. B. Jagodič, Rotovski trg 4. 1110

Električne inštalacije,

popravila, svetilke, likalnike, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. 117

Mizarstvo pohištva Ciril Razboršek,

Taborska ulica 22. Prvovrstno izdelovanje vseh vrst pohištva. Renoviranje antikvarnega in ostalega pohištva. Cene najnižje. 297

Vse potrebščine za dom,

kakor posteljno in ostalo perilo, senčnike, čajne pupe, blazine za divane, gobeline, zaves, pregrinjala, ročne torbice itd., vse krasno izdelano in poceni dobite samo pri L. Küttner, Maribor, Vojašniški trg 3. 52

Lokal trafike

sredi mesta, pripraven tudi za malo obrt, takoj oddam. Ponudbe pod »Ugodna prilika« na upravo lista. 1311

Automobilisti, motociklisti!

Kupujte

svetovnoznani »Shell bencin«

pri Shellovi črpalki pred kavarno »Jadran« v Mariboru

Bencin dobite tudi ponoči.

Vsakovrstno damsko perilo

store, posteljna pregrinjala itd. naročite najbolje pri

O. Rupnik

ateljé za perilo

Maribor, Slovenske ul. 20

Velika izbira čipk, blaga za perilo in blazin za divane s krasnimi ročnimi deli. Cene solidne. 1182

Zahvala

Za mnogobrojne sožalne izraze, katere smo sprejeli ob priliki naše prerano in tako nenadoma izgubljene nepozabne iskrenodobre žene in matere, gospe

Antonije Welxi

izrekamo tem potom našo prisrčno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo darovalcem mnogih venecv in šopkov, cenj. gosp. pavcem Glasbene Matice in Trg. pavsk. zboru za doprinešeni žalostinki, ter spleh vsem, ki so blagopokejnice spremili na zadnji poti. 1313

Vilko Welxi in sinova

PRINCESKO

ZVEZDANKO

Razpis!

Posojilnica v Ptuj (Narodni dom) razpisuje oddajo vseh del (zidarskih, tesarskih, mizararskih, kleparskih, steklarskih, pleskarskih, pečarskih, ključavničarskih, montažnih - vodovod in kloseti) za stavbo dvonadstropnega uradnega in stanovanjskega poslopja na stavbišču hiš. št. 15, Vošnjakova ulica v Ptuj.

Zapečatene in na ovitku z »Ponudba za izvršitev del pri zgradbi uradnega in stanovanjskega poslopja na stavbišču hiš. št. 15, Vošnjakova ulica Ptuj« označeno ponudbo je vložiti do 12. ure dne 15. junija 1929 pri Posojilnici v Ptuj, Narodni dom.

Za ponudbo potrebni načrti so na razpolago med uradnimi urami v pisarniških prostorih v Narodnem domu.

Načelstvo zadruga si pridržuje pravico, oddati dela enemu ali večim podjetnikom in brez ozira na višino ponudbe. 1308